ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΔΥΟ ΕΧΘΡΟΙ

Ένα ἐπεισόδιο μὲ μιὰ Σαξωνικὴ βίλλα. Ὁ Βασιλεὺς Ἰάκωβος Α' καὶ ὁ λόρδος Κρόμβελ. Ὁ σκληροτράχηλος Νόλλυ καὶ ὁ βασιλικὸς Πρίγκηψ. Ἡ σκηνὴ τοῦ χειροφιλήματος. Καὶ ἡ σκηνὴ τοῦ ξυλοκοπήματος !.. Ὅπου ἐπεμβαίνει ὁ Βασιλεύς. Τὰ ἐπακόλουθα μιᾶς παιδικῆς ἔχθρας. Ἐπὶ τῆς λαιμητόμου. Ἡ χαρὰ τοῦ λαοῦ κτλ. κτλ.

Ὅταν στὰ 1609 ἐβασίλευε στὴν Ἀγγλία Ἰάκωβος ὁ Α'., ὁ Στοῦαρτ, συνέβη τὸ ἀκόλουθο περίεργο ἐπεισόδιο : Στὸ Κίντσμορνκ, σὲ μιὰ ἐξοχικὴ βίλλα, κατοικοῦσε ἕνας εὐγενὴς ἀπὸ τὴ Σαξωνία, κυνηγόντας καὶ διασκεδάζοντας μὲ τοὺς φίλους του. Μαζύ του εἶχε κ' ἕνα παιδάκι, ἀνηψάκι του, ὀρφανό, 10 ἐτῶν. Ὁ εὐγενὴς αὐτὸς Σάξων ὀνομαζότανε Κρόμβελ καὶ ὁ μικροσκοπικὸς συγγενής του Νόλλυ.

Ὁ Νόλλυ αὐτός, ἦταν ἕνα ζωηρότατο παιδί, ἄφοβο, περήφανο, πεισματάρικο. Ἀψηφοῦσε κάθε κίνδυνο....

Ἕνα πρωί, ἐνῶ ἡ ζωὴ στὸ κτῆμα Κρόμβελ κυλοῦσε ὅπως πάντα, ὁ ἰδιοκτήτης εἰδοποιήθηκε ὅτι ὁ Βασιλεὺς θὰ ἐπισκεπτόταν τὰ κτήματά του. Ἐπηκολούθησε σωστὸ πανδαμώνιο. Διαταγὲς ἐδόθηκαν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στοὺς ὑπηρέτες καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τοῦ κτήματος, νὰ ἑτοιμασθοῦν γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Ὑψηλοῦ ξένου. Ὅλοι μπῆκαν σὲ κίνηση. Μόνο ὁ μικρούλης Νόλλυ ἔμεινε ἀτάραχος, σὰν νὰ μὴ συνέβαινε τίποτε γύρω του, ἐνῶ πολὺ καλὰ ἤξερε περὶ τίνος ἐπρόκειτο.....

Ἄξαφνα ἀκούστηκαν ἡ σάλπιγγες ποὺ εἰδοποιοῦσαν ὅτι φτάνει ὁ Βασιλεύς. Ἔπειτ' ἀπὸ λίγο, μιὰ πολυτελὴς ἅμαξα, μ' ἑφίππους ἱππουρούς καὶ ὑπηρέτες, ἐστιματοῦσε στὴν πόρτα τῆς βίλλας. Ὁ λόρδος Κρόμβελ τρέχει, γονατίζει καὶ βοηθεῖ τὸν Βασιλέα νὰ κατεβῇ, εὐχόμενος τὸ εὐνοῦ κάμ» (τὸ καλῶς ἤλθατε).

Ὁ Βασιλεὺς Ἰάκωβος ἦταν στὰ κέφια του ἐκείνη τὴν ἡμέρα, διαχυτικώτατος.

— Ἐπῆρα μαζύ μου καὶ τὸ γιό μου Κάρολο, εἶπε. Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχῃς καὶ σύ, σὲρ Κρόμβελ, κανένα παιδὶ γιὰ νὰ παίξουν μαζύ.

Ὁ εὐγενὴς κτηματίας κύτταξε στ' ἀμάξι καὶ εἶδε ἕνα χλομὸ παιδί, ὡς ἐννέα ἐτῶν, πλουσιώτατα ντυμένο, ἀλλὰ πολὺ περήφανο. Ἦταν ὁ δευτερότοκος γιὸς τοῦ Βασιλέως Ἰακώβου ποὺ εἶχε γεννηθῆ στὰ 1600 καὶ ὀνομάστηκε «Διάδοχος, Πρίγκηψ τῆς Οὐελλίας» στὰ 1616, δηλ., τέσσερα χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Διαδόχου Ἑρρίκου.

— Μεγαλειότατε, ἀπήντησε ὁ λόρδος, δυστυχῶς δὲν ἔχω παιδιά. Ἔχω ὅμως ἓν' ἀνηψάκι, ποὺ θὰ λογισθῆ εὐτυχισμένο νὰ κρατήση συντροφιὰ στὴν Ὑψηλότητά του.

Ὁ Κρόμβελ δὲν εἶχε καλὰ τελειώσει τὴ φράσι του, κ' ἕνα ἀδιάκριτο παιδὶ διέσχισε τὴ βασιλικὴ συνοδεία κ' ἔφτασε κοντὰ στὸ λόρδο Κρόμβελ. Ἦταν ὁ Νόλλυ, ὁ ἀνηψιός του. Στάθηκε πλάγι του, καὶ γυρίζοντας τὸ πρόσωπο, ἔκυτταξε τὸν πρίγκηπα μὲ ἀτάθεια.

— Ὁ ἀνηψιός μου, Μεγαλειότατε ! εἶπε ὁ Κρόμβελ.

Ἔπειτα, γυρίζοντας στὸ Νόλλυ, τοῦ εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή :

— Χαιρέτησε τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα !

Ὁ Νόλλυ ἐγύρισε πρὸς τὸν Βασιλέα, κ' ἔκανε μιὰ ὑπόκλισι ποὺ ἐφανέρωνε βαθύτατο σεβασμό.

— Εἶσαι λαμπρὸ παιδί, τοῦ εἶπε ὁ Ἰάκωβος ὁ Α'., παρουσιάζοντάς του τὸν Πρίγκηπα.

Ἀλλ' ὁ μικρὸς Κάρολος, συνειθισμένος ἀπὸ τὶς ἐθιμοτυπίες ἄπλωσε τὸ χέρι του γιὰ ἀσπασμό. Ὁ Νόλλυ ἔμεινε ἀδιάφορος.

— Λοιπόν ; Τί περιμένεις γιὰ νὰ χάνης τὸ καθῆκον σου ; τοῦ εἶπε μ' ἐπιτακτικὸ τόνο ὁ θεῖος του.

— Τὸ καθῆκον μου ; ! εἶπε ὁ Νόλλυ ἔκπληκτος. Εἶνε καθῆκον μου νὰ φιλήσω τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ ; !

Καὶ μὲ μιὰ περήφανη χειρονομία ἔσπριωξε μακρυὰ τὸ χέρι τοῦ βασιλικοῦ Πρίγκηπος.

Ὁ θεῖος του καὶ ὅλοι οἱ παριστάμενοι αὐλικοὶ τὰ ἔχασαν με τὴν αὐθάδειά του. Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς ἐγέλασε :

— Εἶνε σωστὸς Ἄγγλος ! εἶπε. Αὐτὸ πρέπει να τοῦ γίνη μάθημα τοῦ Πρίγκηπος γιὰ νὰ ξέρη μὲ τὶ λαὸ θάχη νὰ κάνη ὅταν θὰ πρόκειται νὰ τὸν κυβερνήση μιὰ μέρα.

Ὁ Πρίγκηψ Κάρολος ὅμως εἶχε γίνει κατακόκκινος κ' ἔδαγκωνε τὰ χείλη του.

Τέλος ἐμπῆκαν στὸ κτῆμα, καὶ τὸ μεσημέρι παρεκάθησαν στὸ πρόγευμα. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Πρίγκηψ, ὁ Νόλλυ καὶ μερικὰ ἄλλα παιδιὰ ὁδηγήθηκαν σὲ ἄλλο διαμέρισμα τῆς βίλλας γιὰ νὰ παίξουν καὶ νὰ προγευματίσουν ἀργότερα ὅλα μαζύ...

***

Ἄξαφνα, ἐνῶ στὸ Βασιλικὸ τραπέζι ἔτρωγαν τὰ φροῦτα, οἱ ὁμοτράπεζοι ἄκουσαν φωνὲς ἀπὸ τὸ διαμέρισμα τῶν παιδιῶν.... Στὴν ἀρχὴ ἐνόμισαν ὅτι τὰ παιδιὰ παίζουν. Κατόπιν ὅμως ἄκουσαν καὶ κλάματα... Ὁ Κρόμβελ τότε τινάχτηκε ὄρθιος, παρὰ τὴν ἐθιμοτυπία. Οἱ αὐλικοὶ τὸν ἀκολούθησαν, καὶ μόλις ἄνοιξαν τὴν πόρτα, θέαμα ἐξωφρενικὸ παρουσιάστηκε στὰ μάτια τους :

Ὁ Πρίγκηψ Κάρολος, πεσμένος κάτω, μὲ τὰ ὡραῖα του ροῦχα σχισμένα, ἔκλαιγε. Καὶ παρακεῖ ἔστεκε ὁ Νόλλυ, προκλητικὸς καὶ ἕτοιμος νὰ τοῦ ξαναρριχτῆ !

— Καταραμένο παιδί ! ἐφώναξε ὁ θεῖος του καὶ τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ αὐτί. Γονάτισε ἀμέσως. Τοῦ εἶπε, καὶ ζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὸν Ὑψηλότατο ! Καταλαβαίνεις, δυστυχισμένε, τί θὰ πῆ νὰ χτυπήσης τὸ γιιὸ τοῦ Βασιλέως ; !

— Αὐτὸς ἔκανε τὴν ἀρχή, εἶπι ὁ Νόλλυ. Ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσω. Ἄ, ὄχι ! Ποτέ !

— Νὰ μαστιγωθῆ ! ἐφώναξε κάποιος αὐλικός.

Ἀλλὰ τότε ἐμπῆκε στὴ μέση ὁ Βασιλεύς, ὁ ὁποῖος ἀποτεινόμενος στὸ Νόλλυ τοῦ εἶπε :

— Εἶσαι γενναῖο καὶ ἄφοβο παιδί ! Ὁ γιιός μου λοιπόν, ὅταν θὰ μεγαλώση, θα κάνη καλὰ νὰ σὲ ἔχη φίλο του.

— Φίλο του; Ποτέ ! Ἀκοῦτε ; Ποτέ ! ἀπήντησε τώρα ὁ Πρίγκηψ Κάρολος.

— Σιωπή ! ἐφώναξε ὁ Βασιλεύς.

Ἔπειτα ἐγύρισε στοὺς αὐλικοὺς καὶ τοὺς εἶπε :

— Κανεὶς νὰ μὴν πειράξη αὐτὸ τὸ παιδί... Ἔδωσε ἕνα θαυμάσιο μάθημα στὸν Πρίγκηπα, ποὺ εὐχομαι νὰ τὸν ὠφελήση. Τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβη τὶ θὰ πῆ «Δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου». Ἂν ὁ Πρίγκηψ ἔχει σκοπὸ νὰ γίνη τύραννος τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ, δὲν πρέπει νὰ λησμονήση τὸν Νόλλυ Κρόμβελ, ποὺ τοῦ ἀνταπέδωσε χτύπημα στὸ χτύπημα !

Ἔπειτα ἐπῆγαν ν' ἀποτελειώσουν τὸ πρόγευμά τους, καὶ ὥς στο βράδυ ποὺ ἔφυγαν, ὁ Βασιλεὺς Ἰάκωβος εἶχε λησμονήσει τὸ παιδικὸ αὐτὸ ἐπεισόδιο. Ὁ μικρὸς Κάρολος ὅμως θυμότανε γιὰ πολὺν καιρὸ τὴν προσβολὴ ποὺ τοῦ ἔγινε στὴ βίλλα Κρόμβελ.....

***

Στὰ 1625 ὁ Ἰάκωβος τῆς Ἀγγλίας πέθανε καὶ ἀνέβηκε στὸ θρόνο ὁ γιιός του Κάρολος ὁ Α'. Ἐλησμόνησε τότε καὶ τὸ ἐπεισόδιο καὶ τὶς συμβουλὲς τοῦ πατέρα του καὶ ἄφησε νὰ παρασύρεται ἀπὸ τὸν εὐνοούμενό του Βούκιγκαμ, ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν καθόλου καλὸς σύμβουλος καὶ τὸν παρέσυρε σὲ ἀντιλαϊκὲς πράξεις....

Καὶ ὁ νεαρὸς Βασιλεὺς μέρα μὲ τὴν ἡμέρα γινότανε ὁλοένα καὶ πιὸ τυραννικός. Καταδίωξε τοὺς Ἄγγλους Πουριτανοὺς καὶ, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνη, κατήντησε μισητὸς ἀπὸ τὸ λαό του....

Στὰ 1649 φοβερὴ ἐπανάστασις ξέσπασε ἐναντίον του. Καὶ ἀρχηγὸς τῆς λαϊκῆς αὐτῆς ἐξεγέρσεως ἦταν ὁ Νόλλυ Κρόμβελ. Ἡ Ἐπανάστασις ὑπερίσχυσε, ἐξεθρόνησε τὸν Κάρολο Α'., τὸν ἐδίκασε καὶ τὸν κατεδίκασε σὲ θάνατο διὰ τῆς λαιμητόμου. Τὸ φοβερὸ μηχάνημα ἐστήθηκε μπροστὰ στὸ Ἠαλάτι Οὐάϊτχολ. Ὅταν ὁ Κάρολος Α'., ἀνέβηκε ἐπάνω στὸ ἐπίπεδο, μὲ τὰ χέρια δεμένα πίσω, ἀντίκρυσε σὲ μακρὴ ἀπόστασι τὸν ἀρχηγὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, τὸν παλαιὸ παιδικό του ἐχθρό, τὸν Νόλλυ Κρόμβελ ! Καὶ—ποιός ξέρει ;—ἴσως νὰ θ μη θηκε τότε τὴν ἀρχὴ τῆς ἔχθρας τους, τὸ ἐπεισόδιο τῆς ἐξοχικῆς βίλλας.

Ὁ Κάρολος Α'., ἐκαρατομήθη χωρὶς ἔλεος ἀπὸ ἕνα λαὸ φρενιασμένο ἀπὸ χαρὰ γιὰ τὴ νίκη του.

Τὴν καρατόμησι τοῦ Καρόλου τὴν ἀναφέρει στὸ «Μετὰ Εἴκοσιν Ἔτη» καὶ ὁ Ἀλέξ. Δουμᾶς. Οἱ τρεῖς σωματοφύλακες, οἱ τέσσαρες διὰ τὴν ὀκρίβειαν, ὁ Ἀρταναίαν, ὁ Ἄθως, ὁ Πόρθος καὶ ὁ Ἄραμις, προσπαθοῦν νὰ σώσουν τὸν Βασιλέα, μὰ ἀποτυγχάνουν.